

Bob Holman, Iza kulisa (u i oko scene)

IZA KULISA (U I OKO SCENE)

Autor: BOB HOLMAN

Objavljeno u „The Spoken Word Revolution? (2003. godina)

Preveo na srpski: ?or?e ?or?evi?

Bob Holman

The Nuyorican Poets Café, mesto u kome sam prvi put ?uo rep, zatvoren je 80-ih zbog AIDS-a, kreka i d?entrifikacije... Po?eo sam da razmi?ljam na temu otvaranja svog kluba ?to je dovelo do toga da istra?im ?ta se to dogodilo Nuyorican-u, a kona?no i do truda koji smo ulo?ili kako bi se on ponovo otvorio. Ranih devedesetih The Nuyorican je bio mesto multikulturalnosti i neka vrsta otvorene platforme za sve te razli?ite glasove koje je trebalo pokrenuti i pru?iti im priliku da se ?uju. Hip-hop je sada bio poezija koja se u njemu doga?ala kao i poetski performansi. Njegova estetika je bila otvorenog tipa, uli?na i bu?na. Bila je to jedna savr?ena uvertira za slem.

Razgovarali smo o tome kako osmisliti i popuniti program kafea kada sam spazio prili?no zanimljiv ?lanak o slem pesni?kim doga?ajima u ?ikagu - koji su bili tako re?i narodski, ?aljivi, u formi TV igre i jednom re?ju, "vau!" Nekoliko nedelja kasnije na?ao sam se u The Green Mill-u i bio sam o?aran pojavom Marc Smith-a. Slem mi se ?inio kao savr?ena varijanta za privla?enje publike, pru?anje pesnicima, a posebno novim pesnicima, prilike da ?itaju svoje re?i pred publikom koju ?ine potpuni stranci i da se sve to odvija na jedan zabavan, izazovan i neuobi?ajen na?in. Tokom planiranja nedeljnog programa kafea odabrao sam petak deset uve?e za slem, koji se odr?ava i danas u tom terminu.

Te prve hladne zime u kafeu, Steve Cannon, koga jo? uvek mo?ete videti na sceni, usavr?io je dobacivanje tokom nastupa do umetni?ke forme. Pro?ulo se da je The Nuyoricanin „sigurno mesto puno rizika?“, mesto gde mo?ete popiti pivo za male pare, napuniti baterije i probuditi ma?tu, gde se mo?ete dobro zabaviti bez toga da isklju?ite mozak, gde mo?ete oti?i na ?itanje poezije a da ne morate priznati da ste i?li na ?itanje poezije - **i?li ste na slem!**

"Svaki slem je vrhunac." - Bob Kaufman. Svaki slem je doga?aj za sebe, su?enje, derbi, poetska papazjanija, ?udesan san. To je bila prilika da se iza?e i provede ve?e slu?aju?i pesnike razli?itih poetika i na?ina izvo?enja, razli?itih nivoa, sve uz ?iri - ?ija je jedina kvalifikacija to da nemaju nikakve kvalifikacije i koji daju broj?ane ocene pesnicima. Broj ljudi na doga?ajima je sve vi?e rastao. Tokom sedam godina rada na ovom poetskom projektu pisao sam nedeljna saop?tenja za ?tampu koja su bila poput pu?tanja papirnih aviona u provaliju. Sjajne pesme, sjajni izvo?a?i, a nikog iz medija. Ali sada, sa scenom u ?ijoj je biti bila dru?tvena promena, sa ?itanjem poezije gde ste mogli da opi?ete slem nastup umesto da analizirate poeziju, imali ste gotov uspeh. Kafe je naprosto poleteo. Novinari su sami po?eli dolaziti na slem. No, iako je mo?da forma bila uzrok odu?evljenja, ipak je sadr?aj - umetnost, talenat i ve?tina - pesnika dao oslonac integritetu ovog slem karnevala. Paul Beatty bio je prvi Grand Slam ?ampion kafea. Upravo sam dobio sredstva Njujork fondacije za umetnost, pa sam ih izdvojio da damo Polu nagradu ? objavljivanje knjige njegovih

pesama. Ideja je bila da se slem vrati u poetske tokove - tekst, na primer! U na?em malom gradi?u, jednom kada je zapo?ela veza izme?u izgovorene re?i / hip hopa / performansa / slema / dru?tevno anga?ovanih politi?kih stihova, slem je potpuno pomeo druge pesni?ke snage. A za?to da ne? U svetu u kojem je Nagrada za mlade pesnike Univerziteta Jejl zna?ila da je osvajaju tridesetdevetogodi?njaci koji su listom u trci za asistenta, osve?avaju?e je kada su tu odjednom mla?i pesnici kafea, redom sedamnaestogodi?nji srednjo?kolci.

Ose?ala se glad da se ?uje bar jedan pesni?ki glas koji je govorio iz srca. Iz slemova, hip-hopa i nastupa ro?ena je turneja The Nuyorican Poets Cafe Live, koja je prenosila re?i ?irom zemlje i sveta.

Nuyorican Poets Café

Slem je i dalje najenergi?niji umetni?ki pokret u zemlji. Posebno me impresionira na?in na koji su Youth Speaks i Writers Corps uspeli da iskoriste slem da anga?uju srednjo?kolce u umetnosti, koriste?i slem kao priliku da ka?u ono ?ta im je na srcu, na na?in koji nagriza zvani?nu kulturu vlastitom kulturom. Svetski dvoboj u te?koj kategoriji u Taosu direktno se susreo sa slemom i dokazao da postoji vi?e od jednog na?ina da se pobedi na pesni?kom takmi?enju - i generi?e pesni?ka publika.

I dalje sam posve?en poslu. Predajem na koled?u Bard, radim sa City Lore i Poets House-om kako bih ja?ao (negovao) me?unarodne veze na bijenalu The Peoples Poetry Gathering, a naporno radim i u Bowery Poetry klubu, gde je poezija glavni doga?aj svakodnevno. Do?ite na kafu, ostanite na poeziji. Sa Luis i Trini Rodriguez u Tia Chucha Cafe-u Silmaru u Kaliforniji, **vidim kako pokret pesnika osvaja vlastiti prostor**, stvaraju?i prostor za poeziju koja je ?iva, a istovremeno ?ivi poeziju.

Podele po?inju da pucaju sada kada pesnici pronalaze upori?te u kulturi. Mo?emo se malo ra?iriti, u?ivati jedni u drugima, deliti po?tovanje, slu?ati. To je moj posao sada: spojiti orbite, omogu?iti pesnicima da se ?uju, prvi put otkako nas je Platon proterao iz Republike. Ah, ali poezija ?ivi! Svi ovi oblici dokazuju njenu vitalnost. Nedavno u Poets House-u: Bridge Walk, Marie Howe, Ed Hirsch, Willie Perdomo i Galway Kinnel ?itali su svoju poeziju. Bilo je sjajno! Kenneth Koch je ?itao u klubu Bowery Poetry, Udru?enja pesnika Amerike, ?to je delovalo kao da predstavlja zaokru?enu celinu. Vratio bih se stihu Walt Whitman-a ... i rekao „O Volte! Volim te!??